

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/56/2015
Identifikačné číslo spisu: 5012200130
Dátum vydania rozhodnutia: 14.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5012200130.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľa: S. Y., bytom X. Č. XXX/XX, XXX XX H. J. S., právne zastúpeného JUDr. Martinom Olosom, advokátom so sídlom M. R. Štefánika č. 71, 010 01 Žilina, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 10, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 24Sd/47/2012-142 zo dňa 31. marca 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 24Sd/47/2012-142 zo dňa 31. marca 2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 19.01.2012 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 100/1988 Zb.“) a podľa § 259 ods. 1 a § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z.z. (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) a podľa čl. 46 ods. 1 Nariadenia rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva (ďalej len „Nariadenie rady (EHS) č. 1408/71“) zvýšila navrhovateľovi od 17.08.2008 invalidný dôchodok v sume 6 350,- Sk mesačne.

V dôvodoch preskúmaného rozhodnutia uviedla, že invalidný dôchodok bol vymeraný z III. pracovnej kategórie. Bol vypočítaný z priemerného mesačného zárobku za roky 2004, 2006, 2005, 1994, ktorý je po úprave pre výpočet dôchodku 3 066 Sk. Celková započítaná doba zamestnania je 38 rokov, pre výšku dôchodku je rozhodujúcich 38 rokov, z toho v III. prac. kategórii 38 rokov, v II. prac. kategórii 0 rokov, v I. prac. kategórii 0 rokov a vo zvlášť zvýhodnenej prac. kategórii 0 rokov. Dôchodok ku dňu vzniku nároku je 63,00 % PMZ, t. j. 1 932 Sk mesačne. Po zákonných úpravách a zvýšení patrí navrhovateľovi dôchodok v sume 6 350 Sk mesačne. K zvýšeniu dôchodku došlo po tom, čo sa

odporkyňa dňa 17. augusta 2011 dozvedela, že navrhovateľ v období od 16.10.1998 do 06.08.2000 poberal rodičovský príspevok, navrhovateľovi preto patrí zvýšenie podľa § 112 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. 3 roky spätne odo dňa zistenia predmetnej skutočnosti, t.j. od 17.08.2008.

Odporkyňa vylúčila dobu poistenia od 11.08.1994 do 22.03.1996, ktorú navrhovateľ získal podľa právnych predpisov Českej republiky, keďže po dodatočnom započítaní doby starostlivosti o dieťa od 16.10.1998 do 06.08.2000 mu vznikol nárok na invalidný dôchodok len z doby poistenia, ktoré získal podľa právnych predpisov Slovenskej republiky vychádzajúc z čl. 46 ods. 1 Nariadenia rady (EHS) č. 1408/71. Odporkyňa samostatnými rozhodnutiami, všetky pod spisovou značkou XXX XXX XXXX a s rovnakým dátumom vydania dňa 19.01.2012, štyrikrát rozhodla o valorizácii dôchodku od 01.01.2009 až do 01.01.2012.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ opravný prostriedok a žiadal, aby súd preskúmal rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 9.01.2012 a štyri ďalšie rozhodnutia o valorizácii dôchodku sp. zn. XXX XXX XXXX zo dňa 19.01.2012 s poukázaním na rozhodnutie ČSSZ zo dňa 10.01.2011 a potvrdenie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca o invalidite.

Odporkyňa vo vyjadrení k opravnému prostriedku navrhovateľa uviedla, že podľa posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca zo dňa 29.01.2013 je navrhovateľ od 15.12.2007 invalidný podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Na základe uvedeného posudku bolo vydané rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 25.03.2013. Týmto rozhodnutím bola podľa § 263 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. a podľa § 29 ods. 1 zák. č. 100/1988 Zb. zamietnutá žiadosť navrhovateľa o zvýšenie sumy invalidného dôchodku. Podľa § 70 ods. 1 a § 112 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. a v súlade s čl. 46 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 navrhovateľovi od 10.01.2009 vznikol nárok na výplatu invalidného dôchodku v sume 196,80 Eur mesačne. Podľa § 263a ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 529/2006 Z.z. sa navrhovateľovi naďalej vypláca invalidný dôchodok v sume 225,50 Eur mesačne a nárok na invalidný dôchodok v nižšej sume 196,80 Eur mesačne zaniká.

Proti rozhodnutiu odporkyne zo dňa 25.03.2013 podal navrhovateľ v zákonnej lehote opravný prostriedok, v ktorom navrhol, aby krajský súd napadnuté rozhodnutie zrušil.

Odporkyňa na základe námietky navrhovateľa, týkajúcej sa nesprávneho počtu dní dôchodkového poistenia (2473) vydala rozhodnutie o zmene č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10.06.2013. K námietke nehodnotenia dôb, ktoré boli navrhovateľovi hodnotené Českou správou sociálneho zabezpečení v Prahe opätovne poukázala na článok 46 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71, podľa ktorého bolo rozhodnutie vydané. Odporkyňa poukázala aj na rozhodnutie Českej správy sociálneho zabezpečení v Prahe č. XXX XXX XXXX/XXX zo dňa 10.06.2011, podľa ktorého bolo rozhodnuté tiež s prihliadnutím na článok 46 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71.

Krajský súd vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 24Sd/47/2012-100 zo dňa 02.07.2013, ktorým potvrdil preskúmané rozhodnutie v spojení so zmenovým rozhodnutím zo dňa 25.03.2013 a účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1So/64/2013 zo dňa 29.01.2015 tento rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd SR v ňom okrem iného uviedol, že odporkyňa, na základe námietky navrhovateľa, týkajúcej sa nesprávneho počtu dní dôchodkového poistenia, vydala ďalšie zmeňujúce rozhodnutie o výške jeho invalidného dôchodku dňa 10.06.2013. Krajský súd však toto rozhodnutie už nepreskúmal. Pri vydaní takéhoto zmeňujúceho rozhodnutia nebolo potrebné podávať nový návrh na súd, súd mal preskúmať spolu s pôvodným rozhodnutím aj zmeňujúce rozhodnutie, ktoré bolo vydané v čase, keď ešte prebiehalo konanie na súde. Pokiaľ krajský súd nepreskúmal aj ďalšie rozhodnutie vydané odporkyňou, týkajúce sa výšky invalidného dôchodku navrhovateľa, nebolo to v súlade s ustálenou praxou a uvedeným postupom došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom.

Krajský súd preskúmané rozhodnutie v spojení so zmenovými rozhodnutiami zo dňa 25.03.2013 a 10.06.2013 potvrdil.

V odôvodnení napadnutého rozsudku pripomenul, že ak poistenec nezískal potrebný počet rokov obdobia dôchodkového poistenia podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, ale získal dobu poistenia aj v inom štáte, na ktorý sa vzťahujú koordinačné nariadenia Európskej únie, alebo v štáte, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú medzinárodnú zmluvu o sociálnom zabezpečení, pri posudzovaní nároku na dôchodok sa bude prihliadať aj na doby, ktoré sa započítavajú na dôchodkové účely podľa právnych predpisov druhého štátu. V tomto zmysle treba vykladať aj ust. čl. 38 ods. 1 nariadenia č. 1408/71, podľa ktorého príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie a znovunadobudnutie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zohľadní v potrebnom rozsahu dobu poistenia dosiahnutú podľa právnych predpisov iného členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa vlastných právnych predpisov a čl. 45 ods. 1 nariadenia č. 1408/71, podľa ktorého ak právne predpisy členského štátu podmieňujú nadobudnutie, zachovanie alebo znovunadobudnutie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zohľadní inštitúcia tohto členského štátu do takej miery, ako je to potrebné, doby poistenia započítané podľa právnych predpisov iného členského štátu tak, akoby sa dosiahli podľa jeho vlastných právnych predpisov.

Ak po započítaní dôb poistenia získaných v inom štáte, na ktorý sa vzťahujú koordinačné nariadenia Európskej únie, alebo v zmluvnom štáte, vznikne nárok na dôchodok, každý štát bude vyplácať sumu dôchodku zodpovedajúcu dobe poistenia, ktorá bola získaná podľa jeho právnych predpisov. Sociálna poisťovňa dôchodok teda prizná a bude vyplácať v sume zodpovedajúcej len obdobiu dôchodkového poistenia a zárobkom získaným v Slovenskej republike. Ak poistenec podľa právnych predpisov Slovenskej republiky nezískal potrebný počet rokov obdobia dôchodkového poistenia a podal Sociálnej poisťovni žiadosť o priznanie dôchodkovej dávky, Sociálna poisťovňa požiada nositeľa sociálneho poistenia daného štátu o potvrdenie dôb poistenia získaných podľa právnych predpisov tohto štátu. Ak ide o štát, na ktorý sa vzťahujú koordinačné nariadenia Európskej únie, toto potvrdenie sa uvádza na tlačive E 205.

Z medzinárodných zmlúv o sociálnom zabezpečení uzatvorených so štátmi, na ktoré sa vzťahujú koordinačné nariadenia Európskej únie, sa môžu naďalej aplikovať len tie ustanovenia, ktoré sú uvedené v príslušnej prílohe koordinačného nariadenia. Ide o: články 12, 20 a 33 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení. V prípade, že bol poistenec dôchodkovo poistený aj v inom štáte, na ktoré sa vzťahuje koordinačné nariadenie, je potrebné po 01.05.2004 postupovať predovšetkým podľa jeho ustanovení, ako správne postupovala odporkyňa a ako vyplýva z vyššie uvedeného, takto postupovala aj Česká správa sociálneho zabezpečení, pričom obe v dôchodkovej veci aplikovali čl. 46 nariadenia Rady. 1408/71.

Súd zdôraznil, že je potrebné rozlišovať dobu poistenia, resp. dobu zamestnania potrebnú na získanie nároku na invalidný dôchodok ako jednu z podmienok na vznik nároku na invalidný dôchodok a rozhodné obdobie, za ktoré sa zisťuje výška vymeriavacích základov žiadateľa o invalidný dôchodok. Zákon č. 100/1988 Zb. nevyžadoval ako podmienku vzniku nároku na čiastočný invalidný dôchodok, resp. invalidný dôchodok dobu zamestnania v prípade, že sa navrhovateľ stal invalidným v dôsledku pracovného úrazu. Námietku navrhovateľa, že mu odporkyňa nezohľadnila dobu poberania úrazovej renty v Českej republike preto krajský súd vyhodnotil ako irelevantnú. Odporkyňa však v napadnutom rozhodnutí vychádzala z toho, že je potrebné, aby navrhovateľ získal potrebnú dobu poistenia na území Slovenskej republiky, pravdepodobne vychádzajúc z prvého rozhodnutia o priznaní čiastočného invalidného dôchodku zo dňa 22.10.1996, v ktorom bolo uvedené, že sa navrhovateľovi priznáva invalidný dôchodok podľa § 37 ods. 1 písm. a) zák. č. 100/1988 Zb. V tejto súvislosti poukázal krajský súd aj na záver posudkového lekára v lekárskej správe zo dňa 15.04.2009, v ktorej je uvedené, že invalidita vznikla v dôsledku pracovného úrazu a navrhovateľ je invalidný podľa § 29 ods. 3 písm. a) zák. č. 100/1988 Zb. Zároveň krajský súd poukázal na ďalšiu lekársku správu posudkového lekára MUDr. Z. Š. zo dňa 06.08.2009, v ktorej záverečnom posudku uviedol, že navrhovateľ je invalidný podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 194/1994 Z.z. a zákona č.

107/1997 Z.z., lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je neschopný vykonávať akékoľvek sústavne zamestnanie. Stanovil zmenu čiastočnej invalidity na invaliditu od 15.12.2007.

Napriek tomu, že odporkyňa skúmala, či navrhovateľ získal potrebnú dobu zamestnania, po zohľadnení doby starostlivosti o dieťa už nebolo potrebné zohľadňovať doby zamestnania v Českej republike. Aj v prípade, že by odporkyňa teoreticky zohľadnila dobu poberania úrazovej renty, jednalo by sa len o jej zohľadnenie v súvislosti s dobou potrebnou na získanie nároku na invalidný dôchodok (ak by žiadateľ o dôchodok nezískal na území SR potrebný počet rokov zamestnania, resp. poistenia). Suma odvedeného poistného za toto obdobie v Českej republike by nemohla mať vplyv na výšku invalidného dôchodku priznávaného v Slovenskej republike. Odporkyňa pri určení výšky dôchodku vychádzala z dôb poistenia a zárobkov získaných v Slovenskej republike, doby poistenia získané v zahraničí sa zohľadňujú len pre splnenie podmienky potrebnej doby poistenia. Navyiac, navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal poberanie úrazovej renty a z administratívneho spisu nevyplýva žiaden dôkaz, že by ju navrhovateľovi vyplácala odporkyňa. Právny zástupca navrhovateľa k tejto skutočnosti predložil ako dôkaz len záznam o pracovnom úraze, nie však rozhodnutie o priznaní úrazovej renty.

Pokiaľ ide o rozhodnutie odporkyne zo dňa 25.03.2013, ohľadom námietky nezohľadnenia I. pracovnej kategórie navrhovateľa krajský súd poznamenal, že navrhovateľ počas konania nepreukázal žiadnym spôsobom, že by vykonával zamestnanie v I. pracovnej kategórii. Nositeľ zabezpečenia Českej republiky Česká správa sociálneho zabezpečení, ako vyplýva aj z rozhodnutia zo dňa 10.06.2011, I. pracovnú kategóriu navrhovateľovi nepotvrdila.

Zmenovým rozhodnutím zo dňa 10.06.2013, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie sumy invalidného dôchodku, pričom navrhovateľovi od 10.01.2009 vznikol nárok na výplatu invalidného dôchodku v sume 196,80 € mesačne a súčasne rozhodla, že podľa § 263a ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z. sa navrhovateľovi naďalej vypláca invalidný dôchodok v sume 225,50 € mesačne a nárok na invalidný dôchodok v nižšej sume 196,80 € mesačne zaniká. Týmto rozhodnutím zmenila rozhodnutie zo dňa 25.03.2013 č. XXX XXX XXXX X v časti odôvodnenia.

Podľa názoru krajského súdu pri posúdení nároku na invalidný dôchodok a určenie jeho sumy boli zhodnotené všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia navrhovateľa, vrátane dôb, ktoré sa za obdobie dôchodkového poistenia podľa zák. č. 461/2003 Z.z. považujú. Získanie ďalšieho obdobia dôchodkového poistenia nebolo preukázané. Navrhovateľ v posledných 10 rokoch pred vznikom invalidity získal 6 rokov a 283 dní obdobia dôchodkového poistenia, čím splnil podmienku potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok. Vzhľadom na to, že navrhovateľ požiadal o zvýšenie invalidného dôchodku žiadosťou, doručenou odporkyňi dňa 10.01.2012, odporkyňa sumu invalidného dôchodku navrhovateľa prepočítala 3 roky spätne od podania žiadosti, t. j. k 10.01.2009. Odporkyňa postupovala správne aj pokiaľ ide o aplikáciu ust. § 263a ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z. Keďže suma vyplácaného invalidného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok priznaný navrhovateľovi podľa zákona účinného do 31.12.2003, je 225,50 € mesačne a suma invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 01.01.2004 je 196,80 € mesačne, správne sa navrhovateľovi bude naďalej vyplácať invalidný dôchodok vo vyššej sume 225,50 € mesačne, pričom nárok navrhovateľa na dôchodok v nižšej sume zanikol.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d) a f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“).

Následne odvolací súd rekapituluje odvolacie námietky navrhovateľa v stručnom prehľade:

- keďže krajský súd potvrdil preskúmané rozhodnutie odporkyne v spojení so zmenovými rozhodnutiami z 25.03.2013 a 10.06.2013 aj napriek skutočnosti, že zmenovými rozhodnutiami z 25.03.2013 a 10.06.2013 bolo preskúmané rozhodnutie zmenené ako nezákonné, samotný výrok napadnutého rozsudku považuje za zmätočný;
- nakoľko krajský súd argumentuje viacerými názormi na aplikáciu vnútroštátneho práva, ktoré kolidujú so základnými zásadami komunitárneho práva, mal konanie prerušiť a požiadať Súdny dvor Európskej

únie (ďalej len „Súdny dvor“) o rozhodnutie o predbežnej otázke;

- odporkyňa do počtu dní dôchodkového poistenia nezahrnula časové obdobia najmä z rokov 1995 až 2005;
- odporkyňa nepostupovala v zmysle Nariadenia rady (EHS) č. 1408/71 a Nariadenia EP a Rady EÚ 883/2004 a do dôb nezahrnula obdobia, v ktorých poberal rentu v Českej republike;
- krajský súd si nesplnil povinnosti v zmysle § 118 ods. 2 O.s.p.

Vzhľadom na vyššie uvedené námietky navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak že preskúmané rozhodnutie v spojení so zmenovými rozhodnutiami zruší a vec vráti odporkyňi na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby odvolací súd zaviazal odporkyňu nahradiť navrhovateľovi trovy, titulom trov právneho zastúpenia podľa ním predloženého vyčíslenia.

Z vyjadrenia odporkyne zo dňa 09.06.2015 (č.l. 163) vyplýva, že:

- v právnej veci navrhovateľa boli vydané tri navzájom súvisiace rozhodnutia, pričom preskúmané rozhodnutie nebolo zmenovými rozhodnutiami zrušené, resp. nahradené ale navzájom spolu súvisia;
- poukázala na čl. 46 ods. 1 Nariadenia rady (EHS) č. 1408/71 ako aj na rozhodnutie Českej správy sociálneho zabezpečení v Prahe č. XXX XXX XXXX/XXX z 10.06.2011;
- v zmysle § 73 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. sa pre sumu invalidného dôchodku hodnotia obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, t. j. do 14.12.2007, pričom navrhovateľ nepreukázal, že by k uvedenému dňu poberal úrazovú rentu.

Záverom odporkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 subsidiárne § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“) a s prihliadnutím na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s veta druhá O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, a preto postupom podľa § 219 ods. 1 v spoj. s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok potvrdil.

V súvislosti s námietkou navrhovateľa vytýkajúcou nedodržanie procesného postupu na pojednávaní v zmysle ustanovenia § 118 ods. 2 O.s.p. odvolací súd túto námietku nepovažoval za dôvodnú .

V zmysle právnej úpravy ustanovenej v § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Právna úprava ustanovená v § 118 O.s.p. ustanovuje postup súdu po začatí pojednávania v konaní v zmysle právnej úpravy ustanovenej v tretej časti O.s.p., upravujúcej konanie v prvom stupni v sporovom konaní. Zákonodarca správne súdnictvo systematicky začlenil do piatej časti O.s.p., v ktorej špeciálne neustanovil postup súdu na pojednávaní, avšak v § 250i ods. 1 O.s.p. stanovil, že pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia a súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia. Z uvedenej právnej úpravy vyplýva, že súd v rámci súdneho prieskumu podľa piatej časti O.s.p. nie je súdom skutkovým a nevykonáva dôkazy ako v sporovom konaní a pokiaľ dôkazy vykonáva, ide o dôkazy nevyhnutné pre preskúmania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Zároveň odvolací súd upriamuje pozornosť na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. IV. ÚS 16/2012, v ktorom konštatoval, že právny názor a hodnotiace úsudky súdu sú vlastné až rozhodnutiu vo veci, nie však postupu súdu v zmysle § 118 ods. 2 O.s.p. Porušenie citovaného ustanovenia žiadnym spôsobom nelimituje účastníka pri realizácii jeho procesných práv (napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy).

Naviac, pokiaľ sa krajský súd odchyľil od ustanovenia § 118 ods. 2 O.s.p., ktorý upravuje postup súdu pri vedení pojednávania, uvedená skutočnosť nemala vplyv na zákonnosť preskúmaných rozhodnutí. Z týchto dôvodov prvostupňový súd nepochybil, keď po začatí pojednávania nepostupoval postupom upraveným v § 118 O.s.p.

Námietku navrhovateľa o zmätočnosti výroku napadnutého rozsudku krajského súdu z dôvodu potvrdenia preskúmaného rozhodnutia v spojení so zmenovými rozhodnutiami odporkyne z 25.03.2013 a 10.06.2013 aj napriek skutočnosti, že zmenovými rozhodnutiami z 25.03.2013 a 10.06.2013 bolo preskúmané rozhodnutie zmenené ako nezákonné, odvolací súd nepovažoval za opodstatnenú.

Vzhľadom na to, že navrhovateľ požiadal o zvýšenie invalidného dôchodku žiadosťou, doručenou odporkyni dňa 10.01.2012, odporkyňa sumu invalidného dôchodku navrhovateľa prepočítala 3 roky späť od podania žiadosti, t. j. k 10.01.2009. Nasledovnými zmenovými rozhodnutiami odporkyne z 25.03.2013 a 10.06.2013 táto rozhodla o zamietnutí žiadostí navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku, pričom z týchto rozhodnutí nevyplýva, že by bol týmto zmenený výrok preskúmaného rozhodnutia (resp. výrok rozhodnutia z 25.03.2015 vydaním rozhodnutia z 10.06.2013) alebo sa navzájom nahrádzali z dôvodu nezákonnosti. Vyššie uvedenými rozhodnutiami došlo k doplneniu, resp. k zmene v časti „odôvodnenie“ z dôvodu potreby reagovať na nové skutočnosti, ktoré vyšli najavo v priebehu konania pred súdom. Tieto však odporkyňa posúdila tak, že nemali vplyv na nárok na invalidný dôchodok a jeho výšku.

Zároveň odvolací súd poukazuje na predchádzajúce zrušujúce rozhodnutie v predmetnej právnej veci zo dňa 29.01.2015 č.k. 1So/64/2013-129, v ktorom tunajší súd už poukazoval na ustálenú súdnu prax v konaniach podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. o dôchodkových dávkach, podľa ktorej „súd pri preskúmaní rozhodnutia orgánu sociálneho poistenia rozhoduje o zákennom nároku na dávku dôchodkového poistenia na základe skutkového stavu veci (§ 153 ods. 1 v spojení s § 246c OSP). Ak v priebehu konania o preskúmanie rozhodnutia o dôchodku orgán sociálneho poistenia vydal ďalšie rozhodnutie, týkajúce sa nároku na niektorú z dôchodkových dávok, je povinnosťou súdu posúdiť aj jeho zákonnosť, pokiaľ z neho nie je zrejmé, že sa stalo už len samo predmetom konania a nahradilo v plnom rozsahu predtým vydané rozhodnutie. O takomto novom vydanom rozhodnutí treba rozhodnúť popri predošlom a pokiaľ ho zmeňuje, v spojení s ním, lebo sa týka takisto vyplývajúceho zo spoločného základu a ohľadne ktorého bol podaný opravný prostriedok. Obdobne treba postupovať aj v prípade, keď odporkyňa v priebehu konania o nároku na niektorú z dávok vydá viacero rozhodnutí“.

Odvolací súd po preskúmaní odvolania navrhovateľa ako aj spisu krajského súdu zistil, že ostatné odvolacie námietky navrhovateľa sa stotožňujú s tými, ktoré prezentoval už v konaní pred krajským súdom, pričom odvolací súd sa stotožnil s ich posúdením krajským súdom, preto odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku a v stručne dodáva, že sa rovnako nestotožnil s námietkou navrhovateľa vytýkajúcou nezhodnotenie doby, počas ktorej poberal úrazovú rentu v Českej republike, nakoľko navrhovateľ v priebehu konania pred súdom žiadnym spôsobom nepreukázal, že bol poberateľom úrazovej renty a sám uviedol, že táto mu odporkyňou priznaná nebola. Skutočnosť, že bol poberateľom úrazovej renty nevyplýva ani z administratívneho spisu odporkyne.

Podľa čl. 46 ods. 1 Nariadenia rady (EHS) č. 1408/71 ak sa na pracovníka vzťahovali právne predpisy členského štátu a ak spĺňa podmienky požadované právnymi predpismi tohto členského štátu na nárok na dávky bez toho, aby bolo potrebné uplatniť článok 45, príslušná inštitúcia tohto členského štátu vypočíta výšku dávky v zmysle právnych predpisov, ktoré uplatňuje, a stanoví výšku dávky, ktorá zodpovedá celkovej dobe poistenia, ktorá sa zohľadňuje v zmysle týchto právnych predpisov.

Podľa § 72 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom pre prejednávajúcu vec počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 28 rokov je najmenej päť rokov.

Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity, a ak ide o poistenca vo veku nad 28 rokov, z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity.

Podľa § 29 ods.4 a 5 zák. č. 100/1988 Zb. doba zamestnania potrebná pre nárok na invalidný dôchodok je u občanov vo veku nad 28 rokov 5 rokov.

Doba zamestnania potrebná pre nárok na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity, a ak ide o občana vo veku nad 28 rokov, z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity.

Z obsahu preskúvaných rozhodnutí odporkyne vyplynulo, že navrhovateľ ku dňu vzniku invalidity (v období posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity) získal 2473 dní, t. j. 6 rokov a 283 dní dôchodkového poistenia podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Teda splnil podmienky požadované právnymi predpismi Slovenskej republiky na nárok na invalidný dôchodok bez toho, aby bolo potrebné uplatniť článok 45 Nariadenia rady (EHS) č. 1408/71 ako to namietal navrhovateľ. V predmetnej právnej veci potom odporkyňa vypočítala výšku dôchodkovej dávky v zmysle právnych predpisov, ktoré uplatňuje a ustálila výšku dávky, ktorá zodpovedá celkovej dobe poistenia, ktorá sa zohľadňuje v zmysle týchto právnych predpisov.

Pri posúdení nároku na invalidný dôchodok a určenie jeho sumy boli zhodnotené všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia navrhovateľa, vrátane dôb, ktoré sa za obdobie dôchodkového poistenia podľa zák. č. 461/2003 Z.z. považujú. Získanie ďalšieho obdobia dôchodkového poistenia nebolo preukázané.

S poukazom na uvedené odvolací súd záverom dodáva, že po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj obsahu súdneho spisu, v konaní pred krajským súdom nezistil rozpor pri aplikácii vnútroštátneho práva s výkladom alebo aplikáciou práva Únie preto nebol dôvod pre postup súdu podľa článku 267 ZFEÚ.

Rozhodnutie odporkyne z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval za zákonné a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.